

MOTERŲ SKYRIUS

PULGIS ANDRIUSIS

Sužemaitukuper Europą

(Tęsinys)

Kaip ten bebūtų buvę, mūsų kelionė Kauno laikraščiuose jau buvo plačiai paskelbta. J. Petrėnas-Tarulis, Naujo Žodžio leidyklos tresto direktorius, rašytojas ir žurnalistas, žmogus iš mano krašto, užangažavo mane rašyti kelionės įspūdžius jo laikraščiams ir davė labai gerą patarimą:

— Pasikinkei arklį ir važiuoji, nesiterliok su visokiais pasirušimais ir kliūtimis, atmink Čechovo pasakymą: jeigu scenoje kabo šautuvas, tai jis turi ir šauti! Jei keliauji, tai ir keliauji.

Marijampolės žydų gimnazijos kieme sustoję, ten surengė Š. Zelmanavičiaus parodą (jis po sėdyne buvo įspraudęs apie 40 kūrinių), susidraugavom su gimnazistais ir gimnazistėmis (mane dėl tamsaus veido atspalvio laikydavo taip pat žydu), vienas senas žmogus man pašnibždėjo į ausį: Ui, jūsų arklis per daug vandens duoda!

Pro Virbalį besivarydami į Kybartus, žiūrime, mūsų vežikiškas arklis ne tik "vandenį duoda", bet ir šlubuoja abiem paskutinėm kojom. Koks baisus Kybartų tiltas, Lietuvos-Vokietijos siena, apipūla vokiečių okupacijos prisiminimai senelio Tiltųio namuose, lietuvių pasieniečiai praleidžia pro savo būdelę, tilto viduryje pastoja keilią bizantinio stiliaus uniformuoti germanų žandarai, tikrina popierius, su panika apžvelgia mūsų keistą gurguolę ir po kelių minučių pareiškia:

— Jūs abudu galite važiuoti Vokietijon, turite mūsų konsulo vizas, lietuviškus užsienio pasus, bet jūsų arklis, vežimas ir pakinktai apdedami 800 markių garantija, kurią čia pat prašom sumokėti.

Sumokėti? Per abudu neturim tiek pinigų!

Sugrąžinam arklį atgal, netolieše sustojam pas kybartiškį žydą, paguldo mus ant šieno. Visa kelionė baigta neprasidėjus, Š. Zelmanavičius grįžta į operos dekoracinę tiesiai į glėbį savo meškomis Gregorauskui ir Didžiokui, o aš — spaudos žmonių pajaukai, kaip neįvykdęs savo išreklamutos idėjos. Ant šieno begulėdamas sugalvoju, kad reikia skambinti Lietuvos ambasadoriui Berly neV. Sidzikauskui, atsikėliau apsisėdęs šienai, susijungiau telefonu ir tuoj pasikabėjau iš anksto pasirašęs tekstą. Ministeris pažadėjo kuo greičiausiu laiku sutvarkyti arklį, vežimo, pakinktų garantijas Berlyne prūsų žemės ūkio ministerijoje ir telegrama apie tai mus painformuoti. Nežinojom, kaip dėkoti apsikriajam ministeriui.

Vieną ankstyvą rytą, pabudę daržinėje, girdim kieme kozkokius žmones tyliai vokiškai bekalbant. Iškišę galvas pro aukštini, pamatėm ant rasto besėdinčius du vokiečių pasienio žandarus. Jiedu mums atidavė pagarbą, pavaišino cigarais ir perskaitė Berlyno Landwirtschaftsministerium telegramą, kurioje pranešama, jog mums panaikina užstatą, kaucijas ir kitokias rinkliavas.

Greitomis pasikinkėm ir, žandarų lydimi, triumfaliai pervaziavom tiltą, o prie Eitkūnų muitinės laukė mūsų išsirikiavę muitininkai su antspaudomis, galvojo, jog čia turi reikalą su svarbiomis asmenybėmis ar kokiais spiegalais, jei net pats Berlynas jais rūpinasi...

Apmušus pasus antspaudomis, vėl kliūtis: mūsų arklį, kaip svetimą, uždarys į karantiną, pasienio veterinorius paims kraujo probą ir siųs ištirti Karaliaučiu. Kiek tatau užtruks? Gal mėnesį, gal du. Pasibaigs vasara, o mes dar nebūsime pajudėję iš Eitkūnų. Jau buvom begrįžta atgal į Kybartus ir Kauną pradegę. Tačiau mums draugingi žandarai pakvietė apsisotiti muitinės diendaržyje ir patarė lietuviškąjį arklį pas vokiečių ūkininką išmainyti į vokišką. Muitininkų nurodymais būras gyveno prie pat upelio, Lietuvos pasienyje, matyt, vertėsi arklų kontfabanda, mielai leidosi į derybas, pasiūlė mums mainais šmaikščią, jauną kumelaitę, žinoma, reikalaudamas nemažą priedo. Š. Zelmanavičius puolė į entuziazmą, sumokėjo be derybų priedą, kad nereiktų grįžti gėdingai Kaunan, Gregorausko ir Didžioko patyčioms.

Šis entuziazmas tuoj virto panika ir net beveik katastrofa, kai įkinkyta kumelaitė (matyt, pirmą kartą savo gyvenime), gavus botago, pasispardė ir greičiau už vėją ėmė nešti vežničiotojus per laukus ir krūmus. Įbėgusi svarbiausiomis Eitkūnų gatvėmis, tiesiog nežinojo, ką beprasima-

Washington piktuojuama Sovietų Sąjungos ambasada

Vacy Reimeris

MANO TĖVYNĖ

Kur kas vakarą ružavę
Saulė guolį kloja,
Aš žinau prie namo klevą —
Tai šalis gimtoji.

Rymo čia tarp sodų pirkios,
Suo prie tvarto loja,
Čia man pirmą kartą pravirkus,
Debesėlis mojo.

Čia upelis kreivas, gyvas,
Sidabru dabintas,
Rasos žiba laumės dyvais,
Kai dienužė žvinta.

Sesės čia į drobių raštą
Daug dainų įpynę,
Linksmas, margas mano kraštas,
Lietuva tėvynė.

Čia keliai gelsvi, smėlėti —
Jūs berželiai saugo...
Kaip šio krašto nemylėti,
Kur gimiau ir augiau?

Kad gelės ilgiau žydėtų

Kiekviena patalpa yra jaukėsnė, kai joje yra gyvų ar skintų gėlių. Čia kalbėsime apie skintas gėles.

Visos gėlės yra gražios, tik reikia mokėti sudėti jas į puokštę. Jos puošia baldus, ant kurių stovi, gražina ir padengta stala bei indus — spalvina juos savo spalvų atspindžiais ir teikia šventadienišką nuotaiką.

Kad skintos gėlės ilgiau nenuvystų, parenkamos tokios rūšys, kurios ilgai gali

stovėti vandenį. Tokios yra tulpės, vilkdalgiai (irirai), lelijos, kardeliai (gladiolės), ciklamenai.

Tos pačios rūšies gėlės kartais patalpoje gali ilgai stovėti nenuvystusios, o kitą kartą jos greit nuvysta. Dažnai tai priklauso nuo to, kokioje vietoje jos pastatytos. Saulėtoje vietoje, kepinamos karštų saulės spindulių, jos greit nuvysta, tuo tarpu pavėsingoje vietoje jos gali ilgai puošti namų kambarius.

nyti, stoji pustu prie kiekvieno kanalizacijos dangtelio ir pasibaidžiusi mėtėsi ant šaligatvių, šoko per geležinių virbų tvoreles į gėlynus, moterys ir vaikai ėmė klykti, vyrai — grasinti, subėgo policininkai, muitininkai, krautuvininkai. Šiaip taip sutramdė įsijautėjusią, po puta kumelaitę ir ėmė tardyti šio nepaprasto spektaklio kaltininkus.

Mes visą kaltę vertėm ant ūkininko, kuris mums, nepatyrusiems arklinėkystėje, davė tokį laukinį, neišvaizdantį gyvulį, pavojingą viešam eismui. Vienas žandaras iškinkė kumelaitę, ją nuvedė pas būrą, jį piktai išbarė ir liepė mums duoti jos vieton kitą, ramesnį keturkojį motorą. Kaimietis spyrėsi, burbleno, bet kaip geras vokiečių valdžia turi jo nusileisti ir mums atvedė iš ganyklos tikrą lietuvišką žemaituką.

(Bus daugiau)

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

M. Sveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

1953 metais pirkome namus. Namai buvo 2-ju butų, ir mes apsigyvenome viena iš jų. Mes tada dar buvome neseniai į Ameriką atvažiavę ir nieko apie teisinius reikalus nežinojome. Namus pirkome per agentą. Kai reikėjo pasikeisti dokumentais, klausėme agento, ar reikia mums pasisamdyti advokatą, kad mūsų reikalus tvarkytų. Agentas mums pasakė, kad tai būtų grynas pinigų išmetimas. Sako, juk jūs imate paskolą iš banko. Bankas patikrins visus reikalingus dokumentus, ir banko advokatas viską sutvarkys. Sako, ar jūs manote, kad bankas skolins jums pinigų, gerai nepatikrines visų reikalų ir dokumentų? Taip ir padarėme.

Viskas buvo gerai, ir mes išmokėjome bankui paskolą (mortgage). Šiais metais nutarėme tuos savo namus parduoti ir pirkti vienos šeimos namus. Netrukus gavome pirkėją savo dviejų butų namams, nes mes labai gerai juos buvome užlaikę. Pirkimo-pardavimo sutartis buvo surašyta, mes gavome rankpinigius (deposit). Stai ga mums krito lyg bomba ant galvos. Mums paskambino pirkėjas ir pranešė, kad mūsų namai nėra "lais-

vi", kad ant jų esą neišmokėtų 4.000 dolerių. Sakome, mes viską sumokėjome. Sako, ne, ne, jūs, bet tie žmonės, kurie pirkė namus 1953 metais, pasiėmė paskolą ir jos nesumokėjo. Mes apstulbome.

Kas dabar daryti? Nuėjome pas vietinį advokatą ir sakome, gelbėk mus. Sako, leiskite man patikrinti ir pasiūlyti, kas ten yra. Po kelių dienų jis mus pašaukė pas save ir pranešė, kad ant tų mūsų namų yra "mortgage", kuris nebuvo "nuimtas" nuo namų (not discharged), kai mes juos pirkome. Sakome, jei taip buvo, tai bankas yra atsakingas, nes jo advokatas padarė baisią klaidą, ir bankas privalo mums atlyginti už visus nuostolius.

Mūsų advokatas mums sako, kad bankas nėra atsakingas. Mums atrodo, kad tas mūsų advokatas arba mus mulkina, arba nežino, ką kalba. Jei mes pasitikėjome banko advokatu, tai vien dėl to, kad jis atstovauja bankui. Mes jo nepasirinkome. Bankas jį pasirinko.

Tai kas dabar turi atsakyti už mūsų taip skaudžius nuostolius? Ar banka reikia tuoj į teismą traukti, ar to advokato ieškoti? Gal jis jau ir miręs? Jis jau tada, 1953 metais, buvo nebejaunus žmogus.

Maloniai prašome mums patarti, kas mums daryti. Nežinome, kur kreiptis ir kieno pagalbos prašyti.

Savininkai

Massachusetts.

Atsakymas

Tamstų advokatas visai teisingai painformavo. Nei bankas, nei jį advokatas nėra atsakingi Tamstoms.

Bankas advokatą pasamdė, ir tas advokatas yra atsakingas už savo klaidas bankui, o ne Tamstoms.

Kas padengs Tamstų nuostolius?

Yra du galimūmai:

1. Jei paskola (mortgage) iš tikrųjų nebuvo apmokėta, tada Tamstos turėsite ją apmokėti.

2. Jei paskola (mortgage) buvo pilnai apmokėta, bet nebuvo "nuimta" (discharged) reikalingose knygos (nuosavybės dokumentų registre), tada Tamstų dabar pasamdytas advokatas turės ištirti, ar ta paskola "buvo" paimta "iš banko, ar iš privačių asmenų.

Jei paskola buvo paimta iš banko, reikals bus palyginamai lengvai sutvarkomas. Tamstų advokatas tada kreipsis į banką, kuris davė tą paskolą, ir prašys patikrinti jų turimus duomenis. Jei duomenys parodys, kad paskola buvo pilnai apmokėta, bankas išduos

(Nukelta į 7-tą psl.)

